



## SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13 i 89/16) i člana 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

### IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA - OPĆI IZBORI 2018. GODINE **SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-298/19  
Sarajevo, 22.06. 2020. godine

## SADRŽAJ

MIŠLJENJE .....	3
1. UVOD .....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE .....	4
3. OPIS REVIZIJE .....	5
Predmet revizije .....	5
Cilj revizije .....	5
Obim revizije .....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE .....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE .....	6
5.1 NALAZI .....	6
5.2. PREPORUKE .....	15

## MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

**Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 6. stav (2) i (3), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (3) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

**Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u 2018. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.**

## 1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu, i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora<sup>1</sup>:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	356.969,02	14,56
2.	Prilozi fizičkih lica ( 3-a )	159.674,13	6,51
3.	Prilozi pravnih lica ( 3-b )	73.650,00	3,00
4.	Prihodi od imovine ( 3-c )	201.345,61	8,21
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke ( 3-d )	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona ( 3-e )	6.351,44	0,26
7.	Prihodi iz budžeta ( 3-f )	1.642.467,78	67,00
8.	Prihodi od propagande ( 3-g )	0,00	0,00
<b>I</b>	<b>Ukupni prihodi (1-8)</b>	<b>2.440.457,98</b>	<b>99,56</b>
<b>II</b>	<b>Ostali prihodi i drugo</b>	<b>10.804,17</b>	<b>0,44</b>
	<b>Izvori finansiranja (I+II)</b>	<b>2.451.262,15</b>	<b>100,00</b>

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu od 3.505.770,39 KM.

## 2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDP BiH.

Politička stranka, pod nazivom Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine, upisana je u registar Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-I-1/99 od 16.03.1999. godine. Rješenjem broj: 065-0-F1-15-000002 od 05.03.2015. godine, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je upisana u registar Općinskog suda u Sarajevu.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

<sup>1</sup> Podaci o izvorima finansiranja su preuzeti iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, koji je Socijaldemokratska partija BiH korigovala nakon što joj je 19.02.2020. godine dostavljen Preliminarni revizijski izvještaj sa nalazima revizije.

Lica ovlaštena za zastupanje političke stranke u 2018. godini su: Nermin Nikšić, predsjednik i Irfan Čengić, generalni sekretar stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Irfan Čengić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, organizacionu strukturu Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine čine:

- Glavni odbor SDP BiH,
- 10 kantonalnih odbora SDP BiH,
- 8 regionalnih odbora SDP BiH,
- 8 gradskih odbora SDP BiH,
- 94 općinska odbora SDP BiH,
- Odbor SDP u Brčko distriktu BiH,
- Forum mladih SDP BiH
- Forum žena SDP BiH
- Forum seniora SDP BiH i
- Forum sindikalnih aktivista SDP BiH

### 3. OPIS REVIZIJE

**Predmet revizije** je godišnji finansijski izvještaj Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine, i to sljedećih organizacionih dijelova političke stranke:

- Glavnog odbora SDP BiH Sarajevo,
- KO SDP BiH Sarajevo,
- GO SDP BiH Tuzla,
- OO SDP BiH Lukavac i
- SDP BiH Brčko distrikta BiH.

**Cilj revizije** je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH.

**Obim revizije** finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu finansijske dokumentacije i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih i pravnih lica, prihode iz budžeta, prihode od imovine u vlasništvu političke stranke, ostale prihode i troškove izborne kampanje.

### 4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju obavila je reviziju i pregled finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine u periodu od 2004. do 2017. godine, nakon čega su izdati izvještaji o reviziji, odnosno izvještaji o pregledu sa nalazima revizije, mišljenjem revizora i preporukama stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2017. godinu, Služba za reviziju je izdala Izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima revizije i preporukama stranci: da vodi računa o propisanim limitima za prihode od imovine i da postupi u skladu sa odredbama zakona, da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa utvrđenim programom utroška sredstava i statutom, da vodi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga i da ih

uplaćuje neposredno na transakcijski račun Glavnog odbora stranke najkasnije u roku od 10 dana od prijema uplate, da se ne finansira iz izvora, koji su zabranjeni političkim strankama, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima i da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

### **Nerealizovane preporuke:**

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu, utvrđeno je da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

## **5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE**

### **5.1 NALAZI**

#### **a) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka<sup>2</sup>.**

Politička stranka nije sačinila program utroška sredstava na način kojim bi se obezbijedila transparentnost planiranog trošenja sredstava, kao i uporedba ostvarenih troškova sa planiranim.

Svojim planom rashoda za 2018. godinu stranka je predvidjela ukupne rashode u iznosu od 3.777.000,00 KM, u okviru kojih su planirani: troškovi usluga u iznosu od 1.600.000,00 KM, plaće i ostala primanja zaposlenih u iznosu od 1.250.000,00 KM, ostali rashodi u iznosu od 320.000,00 KM, troškovi materijala i energije u iznosu od 230.000,00 KM, humanitarni rashodi 140.000,00 KM, porez i doprinosi koji ne zavise od poslovnog rezultata 80.000,00 KM, finansijski rashodi u iznosu od 37.000,00 KM i putni troškovi 15.000,00 KM. Kroz navedene troškove, stranka je predvidjela troškove izborne kampanje u iznosu od 830.000,00 KM.

Uvidom u poslovne knjige i finansijski izvještaj, utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove, za koje nije moguće utvrditi da li su planirani:

- Stranka je po osnovu ugovora o djelu ostvarila troškove u iznosu od 216.255,16 KM, u okviru kojih su troškovi Glavnog odbora stranke u iznosu od 167.883,11 KM i troškovi KO SDP BiH Sarajevo 27.086,86 KM. Na osnovu plana rashoda, koji je sačinila politička stranka, ne može se utvrditi da li su isti bili planirani i u kom iznosu. Uvidom u ugovore utvrđeno je da je za iste usluge stranka isplaćivala naknade koje se drastično razlikuju<sup>3</sup>, pa nije moguće pouzdano tvrditi, da su svi troškovi po osnovu ugovora o djelu nastali isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke.
- Troškove goriva za motorna vozila stranka je ostvarila u iznosu od 95.832,14 KM i troškove lož ulja u iznosu od 18.736,38 KM, za koje takođe nije moguće utvrditi u kom iznosu su planirani. Osim navedenog, računi za gorivo koji su fakturisani Glavnom odboru Socijaldemokratske partija BiH, u iznosu od 56.224,50 KM, kao i putni nalozi za vozila, u kojima su evidentirani netačni podaci o pređenim kilometrima, ukazuju na činjenicu da gorivo nije utrošeno isključivo za ostvarivanje ciljeva političke stranke. Na nalogima je upisana znatno veća pređena kilometraža od stvarne udaljenosti od Sarajeva do lokacija navedenih na nalogima, te različita pređena kilometraža za iste lokacije.

<sup>2</sup> U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom

<sup>3</sup> Za iste usluge, održavanje sistema za administraciju članstva po organizacionim dijelovima, stranka je isplaćivala naknade koje su se u neto iznosu kretale u rasponu od 300,00 do 950,00 KM mjesečno.

Na putnim nalogima za putnička vozila navedena su imena dva ili tri vozača, među kojima je i tadašnji generalni sekretar političke stranke, a na nalogu potpisuje samo jedna osoba da je upravljala vozilom.

Na dokumentima pravnog lica HIFA-PETROL d.o.o. Sarajevo o isporukama goriva političkoj stranci, evidentirane su mjesečne isporuke goriva generalnom sekretaru, u poziciji vozača, u količinama od 277 do 488 litara.

Uvidom u putne naloge, odabrane metodom uzorka, utvrđeno je da je jedno putničko vozilo za pređenih 960 km u periodu od 19. do 30. marta 2018. godine utrošilo 705,42 litra goriva. U tu svrhu HIFA-PETROL d.o.o. Sarajevo je izdala na ime tadašnjeg generalnog sekretara gorivo u količini od 346,91 litar i na ime dva vozača gorivo u količinama od 149,01 i 209,50 litara.

- Glavni odbor stranke je ostvario troškove advokatskih usluga u iznosu od 24.000,00 KM. Uvidom u program utroška sredstva nije moguće utvrditi da li su navedeni troškovi planirani u 2018. godini. Revizijom je utvrđeno da su ovi troškovi stranci fakturirani u mjesečnim iznosima po 1.200,00 KM na osnovu ugovora koji je stranka sklopila sa advokatom 09.11.2016. godine.
- Politička stranka je ostvarila troškove reprezentacije u iznosu od 127.582,97 KM za koje, na osnovu njenog plana rashoda za 2018. godinu, nije moguće utvrditi u kom iznosu su planirani.
- Putne troškove stranka je u finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 23.130,93 KM, iako je iste planirala u iznosu od 15.000,00 KM.

S obzirom da politička stranka za 2018. godinu nije sačinila program, kojim se precizno planira utrošak sredstva po vrstama troškova, da su njene evidencije o utrošku goriva nerealne, da nije omogućila uporedbu ostvarenih troškova sa planiranim, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

#### **b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka<sup>4</sup>.**

- Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine nije uspostavila evidenciju o nenovčanoj donaciji, ostvorenoj korištenjem bez naknade poslovnog prostora, koji joj je dodijelio Grad Visoko.

Uvidom u akt Grada Visoko, broj: 03/1-23-173/19 od 24.05.2019. godine, koji je dostavljen Centralnoj izbornoj komisiji BiH, utvrđeno je da je organizacioni dio stranke u Visokom tokom 2018. godine koristio poslovni prostor bez plaćanja zakupnine.

- Politička stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u finansijskom izvještaju prijavila donacije tri fizička lica, u iznosu od 16.653,00 KM.

Izborni štab OO Socijaldemokratske partije BiH Lukavac je u Izvještaju od 01.11.2018. godine, o provedenju izborne kampanje, medijskom predstavljanju i analizi izbornih rezultata naveo finansijsku konstrukciju kampanje za Opšte izbore 2018. U izvještaju, koji je potpisao šef izbornog štaba OO Socijaldemokratske partije BiH Lukavac Sulejman Brkić, u okviru finansijske konstrukcije navedena su sredstva koja su tri fizička lica isplatila za troškove izborne kampanje i to: Sulejman Brkić 12.663,00 KM, Aziz Čačković 3.000,00 KM, Dževad Bečić 600,00 KM i Elsajed Fatušić 390,00 KM.

U skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranaka imala obavezu da pomenute donacije evidentira u poslovnim knjigama i prijavi u godišnjem finansijskom izvještaju.

---

<sup>4</sup> Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih prihoda, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga.

**c) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbu člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Revizijom je utvrđeno da prilozi fizičkih lica u iznosu od 7.315,00 KM i prilozi pravnih lica u iznosu od 23.350,00 KM nisu uplaćeni na transakcijski račun glavnog odbora stranke.

U skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, dobrovoljni prilozi u novcu uplaćuju se na transakcijski račun centrale političke stranke<sup>5</sup>.

**d) Politička stranka je prekršila odredbe člana 6. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Politička stranka je primila prilog fizičkog lica iznad limita propisanog u članu 6. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U skladu sa odredbom ovog člana Zakona, prilozi fizičkog lica jednoj političkoj stranci ne smiju prelaziti ukupan iznos od 10.000,00 KM u toku jedne kalendarske godine.

Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je primila prilog fizičkog lica Sulejmana Brkića u iznosu od 12.663,00 KM, kao što je navedeno u nalazu pod tačkom b), čime je prekoračila zakonom propisani limit za 2.663,00 KM.

**e) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je ostvarila nenovčanu donaciju, koja je političkim strankama zabranjena odredbama člana 8. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Politička stranka je tokom 2018. godine bez plaćanja zakupnine koristila poslovni prostor površine 53 m<sup>2</sup>, koji je Općina Ključ dodijelila na korištenje Udruženju žena „Ključki biseri“ Ključ, a udruženje je prostoriju dodijelilo političkoj stranci. Ovu donaciju Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prijavila u finansijskom izvještaju na obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje stranka nije imala obavezu da plati) u iznosu od 351,00 KM.

Udruženje žena „Ključki biseri“ Ključ je kroz projekat „Za zdrave stilove života“ finansirano javnim sredstvima Vlade Federacije BiH u iznosu od 5.190,00 KM, pa je navedena donacija političkoj stranci zabranjena u skladu sa odredbama iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona o finansiranju političkih stranaka<sup>6</sup>.

**f) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka<sup>7</sup>.**

Revizijom je utvrđeno da dio knjigovodstvenih evidencija nije vođen u skladu sa računovodstvenim propisima, stranka nije uspostavila potpune i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama političke stranke i godišnji finansijski izvještaj koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH stranka nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka (u daljem tekstu: Pravilnik).

---

<sup>5</sup> U skladu sa odredbama iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članarinu i dobrovoljne priloge ovlašteno lice u u političkoj stranci uplaćuje na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

<sup>6</sup> U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka g) Zakona, finansiranje političkih stranaka zabranjuje se sindikatima, uduženjima i drugim neprofitnim organizacijama koje se finansiraju javnim sredstvima bez obzira na iznos sredstava.

<sup>7</sup> U skladu sa odredbom člana 11. sta (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima. U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (1) Zakona dužna je uspostaviti evidencije o svim prihodima i rashodima, dok je u skladu sa odredbom iz člana 12. stav (4) dužna podnositi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine.



- (1) Politička stranka u finansijskom izvještaju nije prijavila dva transakcijska računa, dok je po računu Glavnog odbora putem koga je primala sredstva iz budžeta iskazala pogrešan promet, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.
- Uvidom u Izvještaj o računima poslovnog subjekta, koji je na zahtjev Centralne izborne komisije BiH dostavila Centralna banka BiH, utvrđeno je da nisu prijavljena dva računa kod UniCredit banke, račun broj: 3387202288853616 i račun broj: 387202238408184. U toku obavljanja revizije stranka je dostavila potvrdu UniCredit banke, u kojoj banka navodi da putem računa broj: 3387202288853616 nije bilo prometa. Za račun broj: 387202238408184 stranka je dostavila izvode na kojima je evidentiran promet u iznosu od 648,00 KM, uplata članarina u iznosu od 108,00 KM i interni prenos sredstava od strane drugih organizacionih dijelova stranke 540,00 KM.
  - Putem transakcijskog računa kod UniCredit banke broj: 3387202238391015 stranka je prikazala početno stanje na dan 01.01.2018. godine u iznosu od 9.943,19 KM, prilive sredstva u iznosu od 18.136,90 KM, odliv odnosno isplate sredstva u iznosu od 6.500,02 KM i stanje na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 21.580,07 KM.  
Uvidom u izvode sa ovog transakcijskog računa utvrđene su uplate na račun u iznosu od 1.581.796,52 KM i isplate sa računa u iznosu od 1.570.159,64 KM. Prenos budžetskih sredstva drugim organizacionim dijelovima stranka je evidentirala storniranjem uplata i isplata sa ovog računa.
- (2) Uvidom u dokumentaciju blagajne Gradskog odbora SDP BiH Tuzla, putem koje su evidentirane uplate u blagajnu u iznosu od 63.600,00 KM i gotovinske isplate iz blagajne u iznosu od 63.579,21 KM, utvrđena su kršenja propisa kojima je uređeno blagajničko poslovanje, odnosno uslovi i način plaćanja gotovim novcem.  
Ovaj organizacioni dio stranke je u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem<sup>8</sup> donio odluku o visini blagajničkog maksimuma u iznosu od 200,00 KM. Međutim, uvidom u izvode sa transakcijskog računa i blagajničku dokumentaciju utvrđeno je da su, suprotno donesenoj odluci o blagajničkom maksimumu, sa računa skidana sredstva u iznosima od 500,00 do 6.000,00 KM i prenošena na blagajnu i to: tri puta po 500,00 KM, četiri puta po 1.000,00 KM, pet puta po 2.000,00 KM, jedan put 2.500,00 KM, dva puta po 3.000,00 KM, dva puta po 5.000,00 KM i tri puta po 6.000,00 KM.  
Kontrolom blagajničkih naloga utvrđene su gotovinske isplate iz blagajne u iznosu od 28.814,00 KM u humanitarne svrhe, odnosno razne pomoći fizičkim licima.  
Kao pomoć mjesnim odborima SDP BiH iz blagajne su isplaćena sredstva u ukupnom iznosu od 18.200,00 KM. Iznos od 9.796,36 KM stranka je isplatila za troškove reprezentacije po osnovu računa iz prethodnih godina.
- (3) Stranka u poslovnim knjigama, surotno odredbama člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka nije uspostavila pravilne i tačne evidencije o dijelu prihoda. Evidentirala je u poslovnim knjigama i prijavila u finansijskom izvještaju prihode koje nije ostvarila, dio ostvarenih prihoda nije prijavila, dok je dio prihoda prijavila suprotno odredbama Pravilnika.
- Prodajom nekretnine stranka je ostvarila kapitalni dobitak, odnosno razliku između knjigovodstvene cijene i cijene po kojoj je nekretnina prodana, u iznosu od 12.751,66 KM. Ovaj prihod stranka je u finansijskom izvještaju prijavila skupa sa prihodom od vlastite imovine, koju iznajmljuje radi sticanja prihoda, iako ostvareni kapitalni dobitak ne pripada istoj kategoriji prihoda.
  - Kao prilog pravnog lica, u iznosu od 6.200,00 KM stranka je prijavila povrat novčanih pozajmica od strane Odbojkaškog kluba Sloboda Tuzla.

<sup>8</sup> Službene novine Federacije BiH, broj:72/15

Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da je Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine Odbojkaškom klubu Sloboda Tuzla dala dvije pozajmice, 09.12.2016. godine pozajmicu u iznosu od 3.000,00 KM i 18.01.2017. pozajmicu u iznosu od 3.200,00 KM. Pozajmice pomenuti sportski klub je vratio 02.10.2018. godine, a stranka je njihov povrat prijavila kao donaciju.

- Stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčanu donaciju, Grada Visoko i donacije tri fizička lica, u iznosu od 16.653,00 KM, kao što je navedeno u nalazu pod b).
- Politička stranka je u finansijskom izvještaju, na obrascu 3-b (Prilozi od pravnih lica) iskazala donacije pet pravnih lica u negativnom iznosu od 5.030,00 KM. Revizijom je utvrđeno da su to povratu zabranjenih priloga koje je stranka primila u ranijem periodu. Storniranjem u 2018. godini vraćenih priloga iz ranijeg perioda, stranka je iskazala pogrešan iznos priloga koje je ostvarila u izvještajnom periodu.
- Prihod u iznosu od 188.571,97 KM, koji je ostvarila od izdavanja imovine u njenom vlasništvu, Socijaldemokratska partija BiH je u finansijskom izvještaju prijavila suprotno odredbama člana 16. Pravilnika. Iako je bila obavezna navesti vrstu imovine, korisnike imovine i iznos prihoda koji je ostvarila od svakog korisnika posebno, stranka je navela samo dva iznosa, 7.920,00 KM i 180.691,97 KM, a nije navela ko su korisnici imovine i koliki je prihod ostvarila od svakog korisnika.

Uvidom u poslovne knjige i finansijsku dokumentaciju stranke, utvrđeno je da je navedeni prihod ostvarila od 23 korisnika njene imovine.

(4) Revizijom je utvrđeno da Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine u poslovnim knjigama nije uspostavila tačne i pravovremene evidencije o rashodima stranke, te ih nije pravilno iskazala ni u finansijskom izvještaju, čime je pored računovodstvenih propisa i člana 12. stav (4) zakona o finansiranju prekršila i odredbe člana 21., 22. i 23. Pravilnika.

- U poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je iskazala rashode iz prethodnih godina u iznosu od 62.027,51 KM. Uvidom u finansijsku dokumentaciju utvrđeno je da politička stranka troškove koji su nastali u 2017. godini nije evidentirala u poslovnim knjigama te godine, niti ih je prijavila u finansijskom izvještaju. To su uglavnom troškovi reprezentacije, troškovi goriva za putnička vozila, popravke vozila, troškovi električne energije, grijanja, telefona i komunalnih usluga za decembar 2017. godine. Neblagovremenim evidencijama troškova, narušena je transparentnost utroška sredstava, jer troškovi koje je stranka trebala po vrstama iskazati u godini kada su isti nastali, u 2018. godini su svi iskazani u jednom iznosu kao rashodi iz prethodnih godina.
- Stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala troškove zakupa poslovnog prostora, koji je koristio njen organizacioni dio u Visokom.
- Zakupninu poslovnih prostora, koje su koristila 42 organizaciona dijela Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine, u finansijskom izvještaju i poslovnim knjigama stranka je evidentirala kao zakupninu Glavnog odbora, u iznosu od 118.486,84 KM. Troškove zakupnine tri organizaciona dijela stranke<sup>9</sup>, koja je ugovorena u iznosu od 5.100,00 KM, stranka je iskazala kao trošak zakupnine Glavnog odbora u iznosu od 3.895,00 KM<sup>10</sup> i troškove zakupnine organizacionih dijelova stranke, u iznosu od 1.204,00 KM.  
Glavni odbor stranke koristi vlastiti prostor, pa prema tome nema troškova zakupnine.

<sup>9</sup> Troškovi zakupa OO SDP BiH Dobož Istok, OO SDP BiH Čapljina i OO SDP BiH Kiseljak

<sup>10</sup> Sadržano u okviru prethodno navedenog iznosa od 118.486,84 KM

U skladu sa odredbama člana 5. i člana 21. Pravilnika, politička stranka je bila obavezna troškove iskazati po organizacionim dijelovima, bez obzira što su isti plaćeni od strane glavnog odbora.

- Politička stranka je isplate sredstava na ime pomoći općinskim organizacijama i mjesnim odborima SDP BiH, Forumu žena SDP BiH, Forumu mladih SDP BiH, Forumu seniora SDP BiH i Forumu sindikalnih aktivista SDP BiH u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala kao humanitarne rashode u iznosu od 20.990,00 KM i ostale rashode u iznosu od 49.885,59 KM i to na organizacionim dijelovima koji su isplatili sredstva. Obzirom da se radi o organizacionim dijelovima iste političke stranke troškove je, u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika, stranka trebala klasifikovati po vrstama troškova, onako kako su ih ostvarili organizacioni dijelovi kojima su te pomoći isplaćene i iste iskazati po organizacionim dijelovima, koji su primili i utošili sredstva<sup>11</sup>.
  - U finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove usluga u iznosu od 95.661,21 KM, koje nije klasifikovala u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika. Uvidom u finansijsku dokumentaciju utvrđeno je da su u okviru navednog iznosa sadržani troškovi reklame i propagande, odnosno oglašavanje u elektronskim medijima u iznosu od 50.496,12 KM i priprema za oglašavanje u iznosu od 29.863,49 KM.
  - Kontrolom blagajničke dokumentacije GO SDP BiH Tuzla utvrđeno je da u poslovnim knjigama stranke nisu evidentirani humanitarni rashodi koje je ovaj organizacioni dio stranke ostvario u mjesecu oktobru u iznosu od 1.400,00 KM i decembru u iznosu od 1.800,00 KM, što ukupno iznosi 3.200,00 KM, te isti nisu prijavljeni ni u finansijskom izvještaju.
- (5) Revizijom su utvrđeni nedostaci kod računa dobavljača, koji su knjigovodstvene isprave o nastalim poslovnim događajima. U skladu sa računovodstvenim propisima, sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl.
- Račune pravnog lica HIFA-PETROL d.o.o. Sarajevo i prateće dokumente o isporukama goriva Glavnom odboru stranke u iznosu od 56.224,50 KM, kao i račun za isporuku lož ulja u vrijednosti 18.736,38 KM, stranka nije potpisala i ovjerila svojim pečatom, čime bi potvrdila prijem goriva i lož ulja<sup>12</sup>, iako je na računima predviđen potpis i pečat primaoca robe. Osim navedenog, na računu pravnog lica HIFA-PETROL d.o.o. Sarajevo broj: 943-1585/2018 od 24.11.2018. godine, kojima raspolaže politička stranka, kao mjesto isporuke lož ulja naveden je Tešanj dok je na računu koji je revizorima dostavio dobavljač, za mjesto isporuke navedena Vogošća. Fiskalni račun za isporučeno lož ulje HIFA-PETROL d.o.o. Sarajevo je izdala putem svoje podružnice u Tešnju 27.11.2018. godine, iako se u skladu sa propisima iz oblasti fiskalizacije, fiskalni račun mora izdati u momentu isporuke robe<sup>13</sup>.
  - Računi pravnog lica Promotiv d.o.o. Široki Brijeg, kojima su Socijaldemokratskoj partiji BiH fakturirani troškovi u iznosu od 198.164,30 KM, nisu knjigovodstvene isprave koje nedvojbeno i vjerodostojno pokazuju vrstu i obim usluga koje su pružene političkoj stranci.

---

<sup>11</sup> U finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka nije iskazala troškove Forumu žena SDP BiH, Forumu mladih SDP BiH, Forumu seniora SDP BiH i Forumu sindikalnih aktivista SDP BiH, iako ih je na obrascu 1.1 - *Opći podaci o političkoj stranci* prijavila kao svoje organizacione dijelove, te u očitovanju na Preliminarni izvještaj revizije navela je ovim organizacionim dijelovima stranka isplatila sredstva za finansiranje njihovih aktivnosti.

<sup>12</sup> Politička stranka je 06.02.2020. godine dostavila Izjavu broj: 05-16-38, u kojoj Kudović Ismar navodi da u sklopu zgrade Glavnog odbora SDP BiH, Alipašina 41 Sarajevo postoji kotlovnica, da je 24.11.2018. godine naručeno 10.000,00 litara lož ulja za grijanje i da je gorivo zaprimio Duran Muhamed po nalogu generalnog sekretara.

<sup>13</sup> Na računu je kao datum isporuke lož ulja naveden 24.11.2018. godine.

Na računima koje je ovo pravno lice ispostavilo političkoj stranci, navedene su: usluge savjetovanja u oblasti kriznog komuniciranja u vrijednosti 22.500,00 KM, usluge analize i izrade strategija odnosa sa javnošću u iznosu od 26.325,00 KM, usluge najma audio i video opreme u iznosu od 21.117,98 KM, usluge savjetovanja u oblasti odnosa sa medijima u iznosu od 31.005,00 KM, izrada i analiza materijala za provođenje aktivnosti u odnosima sa javnošću, medijima i javnim institucijama u iznosu od 31.005,00 KM, usluge za klijenta u iznosu od 21.483,92 KM, naknada po sporazumu o realizaciji ugovora o saradnji u iznosu od 12.000,00 KM i td. sve do iznosa od 198.164,30 KM.

Na računima nije naveden datum, odnosno period u kome su navedene usluge pružene i obim usluga, dok su za jedinične cijene usluga navedeni ukupni iznosi faktura. Pored navedenog, usluge savjetovanja i analiza, koje su stranci fakturisane, nisu utvrđene ugovorom između stranke i pomenutog pravnog lica.

U Ugovoru o saradnji zaključenom 04.07.2018. godine između Socijaldemokratske partije BiH i pravnog lica Promotiv d.o.o. Široki Brijeg, koje je registrovano krajem juna 2018. godine i imalo je samo jednog zaposlenika, navedeno je da će ova Agencija pružiti usluge iz domena svoje registracije počevši od tiska, najma plakatnih površina, prezentacije klijenta preko različitih kanala oglašavanja, organizovanja event-a za potrebe stranke i sve ostale marketinške potrebe po zahtjevu klijenta.

Bitno je napomenuti i činjenicu da je pravno lice Promotiv d.o.o. Široki Brijeg na svom web portalu objavilo da vrši usluge podizanja i manipulacije tereta do 25 tona težine specijalnom autodizalicom, koju ima u posjedu.

Da je pravno lice koje je Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine fakturisalo prethodno navedene usluge, isto ono lice koje je na web portalu objavilo da pruža usluge manipulacije tereta, potvrđuje činjenica da su na računima ispostavljenim političkoj stranci navedeni isti matični podaci o firmi, broj transakcijskog računa i kontakt telefon, kao i na web portalu pravnog lica Promotiv d.o.o. Široki Brijeg.

- Revizijom je utvrđeno da računi Gradskog odbora SDP BiH Tuzla, čije je poslovanje bilo predmetom revizije, nisu potpisani od strane lica koja su koristila usluge reprezentacije pravnog lica Sydney International d.o.o. Tuzla, u iznosu od 2.768,50 KM, računi pravnog lica AKM Commerce d.o.o. Tuzla za nabavku proizvoda za reprezentaciju u iznosu od 584,90 KM, računi pravnog lica Euromaster d.o.o. Brčko Distrikt BiH za nabavku promotivnog materijala u iznosu od 5.788,80 KM i račun Mit-Alex d.o.o. Tuzla u iznosu od 2.338,83 KM za nabavku računara, niti je na drugi način potvrđen prijem proizvoda i usluga.
  - U poslovne knjige stranka je uknjižila predračun pravnog lica Euromaster d.o.o. Brčko Distrikt BiH na iznos od 3.500,95 KM za nabavku promotivnog materijala. U postupku revizije nije predložila račun, niti drugi dokaz da je materijal isporučen.
- (6) Revizijom je utvrđeno da politička stranka u poslovnim knjigama nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim obavezama, niti je u finansijskom izvještaju iskazala njihovo stvarno stanje na dan 31.12.2018. godine.
- U finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH politička stranka je iskazala obaveze u iznosu od 1.824.907,61 KM, dok je u završnom računu koji je u skladu sa računovodstvenim propisima podnijela Finansijsko informatičkoj agenciji obaveze iskazala u iznosu od 1.808.096,00 KM. U poslovnim knjigama na isti dan su evidentirane obaveze u iznosu od 1.601.080,82 KM<sup>14</sup>.
  - Za obaveze u ukupnom iznosu od 1.691.949,09 KM stranka u finansijskom izvještaju nije navela tačne datume njihovog nastanka. Suprotno odredbama člana 24. Pravilnika, stranka je za sve obaveze navela da su nastale 31.12.2018. godine.

<sup>14</sup> U poslovnim knjigama dugoročno odloženi prihodi u iznosu od 97.248,34 KM iskazani su suprotno računovodstvenim propisima.

- U poslovnim knjigama stranke iskazane su preplate prema 69 dobavljača u ukupnom iznosu od 87.434,82 KM, među kojima je preplata pravnom licu DPP Studio d.o.o. Sarajevo u iznosu od 35.100,00 KM. Revizijom je utvrđeno da nisu knjiženi računi dobavljača, koje je stranka platila u 2018. godini, pa se ne radi o preplatama, već o nepotpunim evidencijama o ispostavljenim računima političkoj stranci.
- Stranka nema tačnu evidenciju o obavezama prema pravnom licu Platinium d.o.o. Tuzla. Politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju prijavila obavezu Glavnog odbora stranke prema ovom pravnom licu na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 29.964,33 KM. Međutim, uvidom u analitičku karticu pravnog lica Platinium d.o.o. Tuzla utvrđeno je da stranka nije knjižila dva računa, u iznosima od 31.835,70 KM i 61.240,04 KM. Dio obaveze Socijaldemokratske partije BiH, u iznosu od 31.835,70 KM, Platiniumu d.o.o. Tuzla je izmirilo pravno lice Promotiv d.o.o. Široki brijeg, pa su obaveze stranke umjesto prijavljenih 29.964,33 KM iznosile 91.672,37 KM.
- Politička stranka nije iskazala obavezu po ugovoru o preuzimanju duga i ugovoru o osiguranju potraživanja u iznosu od 93.835,70 KM, koji je Socijaldemokratska partija BiH sklopila sa pravnim licem Promotiv d.o.o. Široki Brijeg. Politička stranka se dana 05.09. 2018. godine obavezala da Promotivu d.o.o. Široki Brijeg, kao preuzimatelju duga političke stranke prema Platiniumu d.o.o. Tuzla u iznosu od 31.835,70 KM i Metromediji d.o.o. Sarajevo u iznosu od 50.000,00 KM, izmiri obaveze do 31.03. 2019. godine u iznosu od 81.835,70 KM i naknadu u iznosu od 12.000,00 KM.

**g) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15. 1 Izbornog zakona BiH.**

- U postizbornom finansijskom izvještaju Socijaldemokratska partija BiH je iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 820.470,20 KM, dok je iste troškove u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u iznosu od 831.020,66 KM.
- Stranka nije u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, ni postizbornom ni godišnjem, evidentirala dva računa pravnog lica Platinium d.o.o. Tuzla, račun broj 400-1704/18 od 31.08.2018. godine na iznos od 31.835,70 KM i račun broj 482-1704/18 od 29.10.2018. godine na iznos od 61.240,04 KM, kojima je stranci fakturisan materijal za izbornu kampanju.
- U poslovnim knjigama politička stranka nije evidentirala račun, niti je prijavila trošak izborne kampanje u iznosu od 35.100,00 KM, koji je isplatila pravnom licu DPP Studio d.o.o. Sarajevo.
- Stranka nije prijavila trošak izborne kampanje u iznosu od 16.653,00 KM koju su finansirala tri fizička lica, što je navedeno u nalazu pod tačkom b).

Iako je, u skladu sa odredbama člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, bila obavezna u poslovnim knjigama i postizbornom finansijskom izvještaju iskazati sve troškove vezane za izbornu kampanju, stranka nije prijavila troškove u iznosu od 144.828,74 KM.

**h) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine dio troškova izborne kampanje nije finansirala sa transakcijskog računa koji je, u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH, prijavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH prilikom podnošenja zahtjeva za ovjeru za izbore.**

Putem transakcijskog računa, koji je prijavila u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH, stranka je ostvarila promet u iznosu od 411.653,79 KM, a u godišnjem finansijskom izvještaju je prijavila troškove izborne kampanje u iznosu od od 831.020,66 KM<sup>15</sup>. Sa ovog računa stranka je

<sup>15</sup> Troškove izborne kampanje stranka je u finansijskom izvještaju prijavila u manjem iznosu za 144.828,74 KM.

21.12.2018. godine na transakcijski račun Glavnog odbora prenijela sredstva u iznosu od 35.450,00 KM, pa je utvrđeno da je izborna kampanja putem namjenskog računa finansirana u iznosu od 376.203,79 KM. Veći dio troškova izborne kampanje, u iznosu od 599.645,61 KM, djelimično je plaćen sa drugih računa, a djelimično se vodi kao dug političke stranke.

**i) Knjigovodstvene evidencije o potraživanjima od kupaca i drugim potraživanjima stranke, kao i obaveze prema dobavljačima, odnosno njihovom prometu tokom izvještajne godine nisu uspostavljene u skladu sa računovodstvenim propisima.**

- U poslovnim knjigama za 2018. godinu promet kupaca i dobavljača je iskazan u višestruko većem iznosu od stvarnog prometa. Iako se u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu i reviziji Federacije BiH<sup>16</sup> poslovne knjige zaključuju poslije knjiženja svih poslovnih promjena i obračuna na dan završetka poslovne godine, stranka je u poslovne knjige za izvještajnu 2018. godinu, umjesto salda, prenijela ukupan promet potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima iz prethodnih godina.
- Potraživanja od uposlenih stranka u periodu dužem od godinu dana u poslovnim knjigama iskazuje u istom iznosu, odnosno iznosu od 25.551,21 KM, iako u skladu sa važećim propisima ova potraživanja se moraju pravdati kroz troškove ili se novac treba vratiti političkoj stranci.<sup>17</sup>
- Stranka je u poslovnim knjigama iskazala sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u iznosu od 79.370,10 KM, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 13.413,82 KM i ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 15.393,39 KM, za koja nema dokaze kada su ista nastala i od koga stranka potražuje navedena sredstva.
- Potraživanje od izborne komisije stranka je iskazala u iznosu od 12.100,00 KM. Uvidom u službene evidencije Centralne izborne komisije BiH, popis obaveza i potraživanja, utvrđeno je da ova institucija nije imala navedenu obavezu prema Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine. Politička stranka nije predočila nikakve dokaze o ovom potraživanju.
- U poslovnim knjigama su kao obaveza političke stranke iskazana ostala dugoročna razgraničenja u iznosu od 46.570,00 KM, kod kojih tokom 2018. godine nije bilo nikakvih promjena. Politička stranka revizorima nije predočila dokaze o razgraničenjima, niti je dala odgovor na šta se ista odnose.

### **Troškovi izborne kampanje**

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM<sup>18</sup> po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je mogla potrošiti 2.726.103,89 KM.

Politička stranka je u godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u svrhu izborne kampanje iskazala troškove u iznosu od 831.020,66 KM, iako je revizijom utvrđeno da su ti troškovi veći za 144.828,74 KM i iznosili su 975.849,40 KM.

<sup>16</sup> Službene novine FBIH 83/09)

<sup>17</sup> Stranka je dostavila poziv za sudsko ročište u postupku koji se vodi protiv jednog fizičkog lica, od koga stranka ima potraživanje u iznosu od 12.200,00 KM.

<sup>18</sup> Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

## 5.2. PREPORUKE

*Preporučuje se Socijaldemokratskoj partiji Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15 Izbornog zakona BiH, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:*

- *da program utroška sredstava sačinjava u formi koja obezbijeduje transparentnost planiranog trošenja sredstava,*
- *da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da vodi evidenciju o priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,*
- *da dobrovoljne priloge u novcu uplaćuje na transakcijski račun glavnog odbora stranke,*
- *da ne prima priloge iznad zakonom propisanog limita,*
- *da se ne finansira iz izvora koji su političkim strankama zabranjeni,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima i da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava,*
- *da uspostavi blagovremene i potpune evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa njenim podzakonskim aktima,*
- *da troškove izborne kampanje finansira sa računa koji prijavi u skladu sa članom 4.4 Izbornog zakona BiH,*
- *da poštuje računovodstvene propise i*
- *da poštuje propise kojima je uređeno blagajničko poslovanje, odnosno uslovi i način plaćanja gotovim novcem.*

## KOMENTAR

Politička stranka se aktom, broj: 05-16-63/20 koji je pogrešno datiran na 20.02.2020. godine, a koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljen 09.03.2020. godine očitovala na nalaze revizije. Uz navedeni akt politička stranka je dostavila dokaze da je 28.02.2020. godine izvršila povrat zabranjenih priloga od pravnih lica, u iznosu od 7.300,00 KM.

Stranka je izvršila korekcije elektronske forme finansijskog izvještaja, nakon što je Centralnoj izbornoj komisiji BiH 28.02.2020. godine uputila zahtjev za otključavanje obrazaca 2. i 3. finansijskog izvještaja. U pomenutom aktu Socijaldemokratske partije BiH, od 20.02.2020. godine, navedene su aktivnosti koje je politička stranka obavila 28.02.2020. godine.

Služba za reviziju je uvažila korekcije finansijskog izvještaja i dobrovoljno otklonjene nedostatke, u skladu sa odredbom iz člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka, kao i druge osnovane i argumentovane primjedbe, te korigovala nalaze revizije iz preliminarnog revizijskog izvještaja.

Obrazloženja političke stranke u vezi učinjenih računovodstvenih propusta, zašto stranka do 31.12.2018. godine nije evidentirala troškove koji su nastali u 08. i 10. mjesecu 2018. godine, te zašto je u poslovnim knjigama za 2018. godinu promet kupaca i dobavljača iskazan u višestruko

većem iznosu od stvarnog prometa, nisu utemeljena na računovodstvenim načelima, pa su kao takva neosnovana i nisu uticala na nalaze revizije iz preliminarog izvještaja.

Politička stranka nije dostavila dokaze o razgraničenim obavezama političke stranke u iznosu od 46.570,00 KM, kod kojih tokom 2018. godine nije bilo nikakvih promjena, iako u očitovanju na nalaze revizije navodi da dostavlja dokumentaciju o nabavci vozila na lizing 2016. godine, skupa sa otplatnim planom.

Zahvaljujemo se osoblju zaduženom za finansijske izvještaje političke stranke, na korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Pomoćnik revizora

Mr. sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić